

Dosarul nr. 2ra-1727/23
2-22175441-01-2ra-20122023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud.: T. Sobolschi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

24 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Lilia Roic-Botezatu
Ghenadie Eremciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Starșii,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Starșii
împotriva Nataliei Starșii cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea
copilului minor,

împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care
a fost respins apelul declarat de Natalia Starșii și menținută hotărârea din 29
martie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,

c o n s t a t ă :

La 01 decembrie 2022, Sergiu Starșii, reprezentat de avocatul Victoria
Mititiuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Starșii cu privire
la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor (f. d. 3-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că la 25
septembrie 2013 la Oficiul Stare Civilă Soroca a înregistrat căsătoria cu Natalia
Starșii. La 14 februarie 2020 din inițiativa pârâtei Natalia Starșii căsătoria a fost
desfăcută, deoarece a dorit să întemeieze o altă familie. Din căsătoriei au un copil
minor comun XXXXX, născut la XXXXX.

A menționat că, în baza hotărârii din 16 iunie 2021 a Judecătoriei Soroca,
sediul Central, domiciliul copilului XXXXX a fost stabilit cu tata Sergiu Starșii.
Din vara anului 2019 până în prezent copilul se află la întreținerea tatălui. Din
momentul plecării pârâtei din familie, aceasta nu contribuie nici material nici
spiritual la creșterea și educarea copilului minor. Din spusele pârâtei se cunoaște
că nu are un venit stabil.

A susținut că, conform informației Direcției pentru statistică a raionului
Dondușeni nr. 20-03/50 din 30 noiembrie 2022 se confirmă, că valoarea
minimului de existență pentru un copil pe categoria de vârstă între 7-17 ani în
mediul rural pentru semestrul I al anului 2022 a constituit 2 643,40 de lei.

În drept, Sergiu Starșii, reprezentat de avocatul Victoria Mititiuc și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. art. 58, 74, 76 din Codul Familiei, art.18 alin. (1), art.27 alin. (2) al Convenției internaționale, cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la interesul superior al copilului, nr.338 din 15 decembrie 1994.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea din contul pârâtei Natalia Starșii în beneficiul reclamantului Segiu Starșii a pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1 322 de lei, lunar până la atingerea majoratului copilului.

Prin hotărârea din 29 martie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, a fost admisă parțial acțiunea (f. d. 45, 53-56).

S-a încasat de la Natalia Starșii în beneficiul lui Sergiu Starșii pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă de 1 000 de lei lunar, începând cu data de 01 decembrie 2022, până la atingerea vârstei de majorat a copilului.

Totodată pentru litigiul cu privire la încasarea pensiei de întreținere, s-a încasat de la Natalia Starșii în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 360 de lei.

La 12 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Natalia Starșii a declarat apel nemotivat, iar la 23 iunie 2023 a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 29 martie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă de la ea spre încasare cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor XXXXX suma de 526,67 de lei (f. d. 51-52, 65-69).

Prin decizia din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Natalia Starșii și menținută hotărârea din 29 martie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni (f. d. 82, 83-89).

În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că Natalia Starșii nu contestă faptul executării obligațiilor de întreținere a copilului minor, dar contestă suma de 1 000 de lei dispusă spre încasare de instanța de fond.

Totodată, instanța de apel a considerat că suma de 1 000 de lei, lunar, cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor, XXXXX, este una justificată, ținând cont de vârsta copilului, raportată la datele Biroului Național de Statistică, care raportează valoarea minimă de existență pentru anul 2020, pe țară constituie suma de 2643,40 de lei, iar această sumă raportată ambilor părinți care datorează întreținerea minorului XXXXX, constituie mai mult de suma de 1 000 de lei, lunar, încasată de instanța de fond prin hotărârea sa, pentru fiecare părinte, inclusiv pentru pârât.

Contrar alegațiilor pârâtei, instanța de apel a constatat că prevederile art. 75 alin. (3) din Codul familiei nu sunt aplicabile în cauza dată, or, acestea se referă

la situația când un copil rămâne cu tata, iar altul rămâne cu mama, circumstanțe care nu se atestă în speța dedusă judecării.

În același timp, instanța de apel a apreciat critic argumentul pârâtei, precum că la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că dânsa activează la SRL „AROL”, iar salariul său net este de 3 160 de lei, respectiv, dânsa urmează să-i achite pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă de 526,67 de lei, lunar.

Or, suma de 526,67 de lei este sub minimul de existență al unui copil și nu este suficientă pentru a asigura copilului strictul necesar, iar în acest caz, această sumă ar putea leza substanțial drepturile și interesele copilului minor.

Mai mult ca atât, această sumă ar fi în detrimentul copilului minor, iar faptul că pârâta primește un salariu mic nicidecum nu poate prevala asupra drepturilor și intereselor copilului minor, întrucât potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

La 15 decembrie 2023, Natalia Starșii, a declarat recurs împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri (f. d. 99-103, 108).

În motivarea recursului, Natalia Starșii a invocat prevederile art.75 alin. (1), (2), (3) din Codul Familiei, art. 400 alin. (2), art. 432 alin. (1) lit. a), b), c), 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, și anume interpretarea legii prin hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

Totodată, a indicat că prin admiterea recursului, se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție, precum și că instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea în fond a cauzei și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de judecată ca fiind stabilite.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal, în adresa părților, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 96) fiind recepționată de Natalia Starșii la 08 decembrie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 98).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, în termenul legal.

La 20 mai 2024, în adresa părților a fost expediat copia recursului declarat de Natalia Starșii, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d.123).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referință nu a parvenit.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Natalia Starșii, împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Natalia Starșii, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Natalia Starșii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Natalia Starșii, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a

recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de procesual, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Natalia Starșii, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Natalia Starșii, împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Ghenadie Eremciuc